

[Начало](#) > ... > [Законодателство И Съдебна Практика](#) > [Национално Законодателство](#) > [Estonia](#)

Национално законодателство

Съдържание,
предоставено от
Естония

Естония

Настоящата страница ви предоставя информация за естонската правна система и обща информация за естонското право.

Източници на правото

Естония е част от правната система на континентална Европа (системата на гражданското право). Най-важните източници на правото са нормативните актове, като Конституцията, правото на Европейския съюз, международните договори, законовите и подзаконовите нормативни актове.

Тълкуването на правните норми се осъществява от съда от най-висша инстанция — Върховния съд. Коментарите на експерти също служат като опорни точки (напр. коментираното издание на Конституцията). Съдебните решения не създават права и по правило съдебните решения, постановени от съдилищата от по-висша инстанция, не са задължителни за съдилищата от по-нисша инстанция. Въпреки това Върховният съд, който изпълнява и функциите на конституционен съд, има правомощия да обявява нормативни актове за противоконституционни, ако те не са в съответствие с Конституцията или с нормативни актове, които имат предимство пред тях. При разглеждане на конкретни дела никой съд не може да приложи такъв акт, а съдилищата са оправомощени да не прилагат нормативен акт, който противоречи на Конституцията. Впоследствие Върховният съд, в ролята си на конституционен съд, разглежда подробно казуса и има правомощието да обяви такъв акт за противоконституционен (но не и да го отмени).

Общопризнатите принципи и норми на международното право са неразделна част от правната система на Естония.

Видове нормативни актове — описание

Нормативните актове са разделени на актове с общо приложение, т.е. законодателни актове, и актове с индивидуално приложение, т.е. актове за изпълнение.

Актове с общо приложение

Конституция — съгласно член 3, параграф 1 от Конституцията държавната власт се осъществява изключително съгласно Конституцията и приетите в съответствие с нея закони.

Закони — съгласно член 65 от Конституцията закони се приемат от естонския парламент (*Riigikogu*), на който принадлежи законодателната власт. Законите се приемат в съответствие с Конституцията и се обнародват по предписания начин в Държавен вестник (*Riigi Teataja*). Само закони, които са обнародвани, подлежат на изпълнение.

Указ — нормативен акт, който има силата на закон. Съгласно член 109 от Конституцията, когато е невъзможно да се свика парламентът, президентът на републиката може в случай на неотложна държавна необходимост да издаде указ със силата на закон. Този указ трябва да бъде приподписан от председателя на парламента и министър-председателя. Съгласно Конституцията президентът може да

издава:

- специални укази в случай на неотложна държавна необходимост и когато е невъзможно да се свика парламентът;
- извънредни укази в случай на неотложна държавна необходимост, когато правителството е обявило извънредно положение и когато е невъзможно да се свика парламентът или няма достатъчно време за свикването му.

Указ, издаден от президента на републиката, влиза в сила на десетия ден след публикуването му в Държавен вестник, освен ако в самия указ не е предвидено друго.

След свикването на парламента, президентът внася указите за разглеждане от парламента, който незабавно приема акт за тяхното утвърждаване или отмяна. Съгласно член 110 от Конституцията президентът на републиката не може да издава указ за въвеждане в действие, изменение или отмяна на Конституцията, на законите по член 104 от Конституцията и на законите за определяне на националните данъци и държавния бюджет.

Подзаконов акт — съгласно членове 87 и 94 от Конституцията правителството и министрите имат правомощия да издават подзаконови актове въз основа и за осигуряване на съответствие с даден закон. С цел решаване на въпроси от местно значение или в случаите, предвидени в закона, органите на местно управление също имат правомощия да издават подзаконови актове. Освен това президентът на Националната банка на Естония (*Eesti Pank*), главният одитор и съветите на държавните университети могат да издават подзаконови актове. Подзаконови актове могат да се издават само въз основа и в рамките на правомощията, определени по закон.

Правителството и министрите имат правомощия да издават подзаконови актове въз основа и с цел изпълнение изискванията на даден закон. Подзаконови актове, издадени от правителството или от даден министър, влизат в сила на третия ден след публикуването им в Държавен вестник, освен ако в самия подзаконов акт не е предвидено друго.

Актове с индивидуално приложение

Административно постановление — индивидуален административен акт, с който публичноправно ведомство взема решение по индивидуални правни въпроси и ги урежда. Съгласно член 87, параграф 6 от Конституцията правителството издава административни постановления въз основа и за осигуряване на съответствие с разпоредбите на закон. На министър-председателя, областните управители и органите на местното управление също са предоставени правомощия да издават административни постановления.

Решение — индивидуален административен акт, който е издаден въз основа на административно оспорване или обжалване или с който се налагат санкции. Решения се вземат също от парламента, органите на местно управление, Националната изборителна комисия и съдилищата.

Наредба — съгласно член 94 от Конституцията министрите издават наредби въз основа и в изпълнение на даден закон. Наредбата включва общ задължителен етичен кодекс по въпроси, свързани със служба в министерство или с определяне на структурата и организацията на работа на държавни органи, действащи под юрисдикцията на определено министерство.

Йерархия на нормативните актове

Йерархията на нормативните актове е следната: Конституцията, правото на Европейския съюз, международните споразумения, законите и указите, подзаконовите актове, издадени от правителството и подзаконовите актове, издадени от министрите. Освен нормативните актове с общо приложение има също нормативни актове с индивидуално приложение, които се издават въз основа на закон и по йерархия стоят по-долу от законите и подзаконовите актове. Нормативните актове на всяко равнище трябва да са в съответствие с тези от по-високите равнища.

Институционална рамка

Институции, компетентни за приемането на нормативни актове

Организацията на институциите в Естония се основава на принципа на разделение на властите (член 4 от Конституцията).

Законодателната власт принадлежи на парламента. Съгласно член 103 от Конституцията членовете на парламента, парламентарните политически групи, парламентарните комисии, правителството и президентът на републиката имат право да инициират законодателни предложения. Само президентът на републиката обаче може да инициира поправки на Конституцията. Парламентът обсъжда законопроектите и взема решение за приемането им като закон или за отхвърлянето им.

Въз основа на решение, взето с абсолютно мнозинство на членовете на парламента, той има право да направи предложение до правителството за инициране на законопроекти, които парламентът желае да бъдат внесени.

Парламентът има право да подложи законопроект или въпрос от национално значение на референдум. Резултатът от референдума се определя с мнозинство от гласовете на участвалите в референдума. Закони, приети с референдум, незабавно се обнародват от президента на републиката. Решенията, взети на референдум, са задължителни за всички публични органи. Ако законопроект, подложен на референдум, не получи мнозинство от гласовете за подкрепа, президентът на републиката обявява извънредни парламентарни избори. Въпроси, свързани с бюджета, данъците, финансовите задължения на държавата, ратифицирането или денонсирането на международни споразумения, обявяването или отмяната на извънредно положение и националната отбрана не могат да бъдат поставяни на референдум.

Исполнителната власт се упражнява от правителството. В повечето случаи правителството подготвя законопроекта и го внася в парламента. Законопроектите се внасят в правителството от министрите, като трябва да са проведени предварителни консултации между министерствата.

Канцлерът на правосъдието и главният одитор участват в заседанията на правителството с право на изказване. Предложенията им не са обвързващи за правителството, но в повечето случаи техните препоръки и предложения се вземат под внимание. Ако канцлерът на правосъдието и главният одитор сметнат това за необходимо, те могат да внесат предложенията си направо в съответната парламентарна комисия, която разглежда законопроекта. Съгласно член 139 от Конституцията канцлерът на правосъдието анализира всички представени му предложения за законодателни промени, за приемане на нови закони и за работата на държавните органи и при необходимост представя доклад в парламента. Ако канцлерът на правосъдието смята, че даден правен акт, приет от законодателната власт, изпълнителната власт или местната власт, противоречи на Конституцията или на закон, той прави предложение до органа, приел акта, за привеждането му в съответствие с Конституцията или със съответния закон в срок от 20 дни. Ако в този срок актът не бъде приведен в съответствие с Конституцията или със съответния закон, канцлерът на правосъдието внася във Върховния съд предложение за обявяването на акта за невалиден на основание член 142 от Конституцията.

Президентът на републиката обнародва или отказва да обнародва законите, приети от парламента. Във втория случай президентът връща закона заедно със своите основания в парламента за ново обсъждане и решение.

Министерството на правосъдието публикува приетите закони, обнародвани от президента на републиката, в официалното издание на естонския Държавен вестник.

Процес на вземане на решения

Законодателният процес в Естонския парламент се състои от следните етапи:

- инициране на законопроекта;
- обсъждане на законопроекта;

- приемане на законопроекта.

Инициране

Съгласно член 103 от Конституцията правителството, членовете на парламента, парламентарните политически групи, парламентарните комисии и президентът на републиката имат право да иницират законодателни предложения. Само президентът обаче може да иницира поправка на Конституцията. Законопроектите трябва да отговарят на техническите правила, приети от Съвета на парламента, и на законодателните и техническите правила, приети от правителството. Съветът на парламента разпределя законопроектите между постоянните парламентарни комисии, отговарящи за тях.

Обсъждане на законопроект

Законопроектите се подготвят за пленарното заседание на парламента от постоянна парламентарна комисия (Правната комисия, Конституционната комисия, Икономическата комисия и др.). По предложение на отговорната комисия законопроектът се включва в дневния ред на пленарното заседание на парламента.

Съгласно правилника за вътрешния ред и дейността на парламента законопроектите се разглеждат на първо четене в срок от седем пленарни работни седмици на парламента след внасянето им. Те се обсъждат на пленарно заседание на парламента на три четения, като на първото се разглеждат общите принципи, на които се основава законопроектът. Ако в хода на разискванията няма направени предложения от отговорната комисия или от политическа група за отхвърляне на законопроекта, първото четене приключва без гласуване. След първото четене членовете на парламента, парламентарните комисии и политическите групи имат на разположение 10 работни дни за внасяне на предложения за промени. По предложение на отговорната комисия председателят на парламента може да определи друг срок за внасяне на предложения за промени.

Комисията привлича в обсъждането на законопроекта всички съответни заинтересовани страни, които са участвали в изготвянето му и които желаят да участват в обсъждането.

Отговорната комисия разглежда всички предложени промени и решава дали да ги вземе под внимание при изготвянето на новия текст на законопроекта. Тя изготвя нов вариант на законопроекта за второто четене, като включва всички одобрени промени, както и всички промени, направени от самата нея. Тя изготвя също обяснителна записка за второто четене, която включва информация, свързана с обработката на законопроекта, като например основанията за приемането или отхвърлянето на предложените промени и позициите на лицата, иницирали и внесли законопроекта, както и на участвалите в процеса експерти и други лица.

Законопроектът се включва в дневния ред за второ четене по предложение на отговорната комисия. По предложение на Съвета на парламента на отговорната комисия или на лицето, иницирало законопроекта, парламентът може да спре второто четене на законопроекта без гласуване. Ако предложението за спиране на четенето е внесено от политическа група, то се подлага на гласуване. Ако второто четене на законопроекта бъде спряно, все още могат да се внасят предложения за промени. Ако второто четене в парламента не бъде спряно, то се счита за приключено и законопроектът се изпраща на трето четене.

След края на второто четене може да бъде поставено на гласуване проекторешение на парламента.

Отговорната комисия изготвя окончателния текст на законопроекта за третото четене, като прави езикови и технически подобрения след приключването на второто четене. Тя може да изготви обяснителна записка за третото четене, която включва общ преглед на направените промени след приключването на второто четене. При третото четене на законопроекта се открива обсъждане, по време на което представители на политическите групи правят изявления. На третото четене законопроектът се поставя на окончателно гласуване.

Приемане

Законали и парламентарни решения се приемат чрез явно гласуване в парламента. Окончателното

гласуване се провежда по време на третото четене на законопроектите. Броят на членовете на парламента, необходими за гласуване в полза на приемането на даден закон, е определен в членове 73 и 104 от Конституцията, в съответствие с които законите се категоризират като:

- конституционни закони, т.е. закони, изискващи абсолютно мнозинство от членовете на парламента (повече от половината от всички 101 членове на парламента трябва да са гласували „за“, за да бъде приет законът); или
- обикновени закони, т.е. закони, изискващи обикновено мнозинство (повече членове на парламента трябва да са гласували „за“ приемането на закона от гласувалите „против“).

Следните закони могат да бъдат приемани или изменяни само с абсолютно мнозинство от членовете на парламента:

- Законът за гражданството;
- Законът за парламентарните избори;
- Законът за президентските избори;
- Законът за местните избори;
- Законът за референдума;
- Правилникът за дейността на парламента и правилникът за вътрешния му ред;
- Законът за възнаграждението на президента на републиката и на членовете на парламента;
- Законът за правителството;
- Законът за завеждане на съдебно производство срещу президента на републиката и членове на парламента;
- Законът за културната автономия на националните малцинства;
- Законът за държавния бюджет;
- Законът за Националната банка на Естония;
- Законът за Сметната палата;
- Законът за организацията на съдилищата и закони относно съдебните производства;
- законите за външните и вътрешните заеми на държавата и имуществените задължения на държавата;
- Законът за извънредното положение;
- Законът за националната отбрана в мирно време и Законът за националната отбрана във военно време.

След приемането на закон или решение на парламента, те се подписват от председателя на парламента, или в негово отсъствие — от заместник-председателя на парламента, председателствал заседанието, най-късно на петия работен ден след приемането им.

Обнародване

След приемането и подписването на закон, той се изпраща до президента на републиката за обнародване. Президентът на републиката може да откаже да обнародва закон, приет от парламента, и може в 14-дневен срок от получаването му да го върне в парламента, заедно със своите основания, за ново обсъждане и решение. Ако даден закон, който е бил върнат от президента на републиката, бъде приет от парламента за втори път в неизменен вид, президентът на републиката обнародва закона или предлага Върховният съд да обяви закона за неконституционен. Ако Върховният съд установи, че законът е в съответствие с Конституцията, президентът на републиката трябва да го обнародва.

Закон влиза в сила на десетия ден след публикуването му в Държавен вестник, освен ако в самия закон не е предвидено друго.

Публикуване на нормативните актове

Най-важните нормативни актове и международни договори се публикуват в Държавен вестник. Законите и подзаконовите актове придобиват юридическа сила след публикуването им в Държавен вестник.

[Riigi Teataja](#) (Държавен вестник) е официалното онлайн издание на Естония и централната база данни за нормативни актове. От 1 юни 2010 г. Държавен вестник се публикува само онлайн като официално онлайн издание.

От 1 януари 2011 г. насам Държавен вестник се издава от Министерството на правосъдието.

Кратко описание на съдържанието

В Държавен вестник се публикуват закони, подзаконови актове, международни договори, решения на парламента, постановления на правителството, наредби, както и друга важна информация, като например преводи на нормативни актове и процедурна информация относно законопроекти.

Мнозинството от актовете, приети от 1990 г. насам, са налични в Държавен вестник.

От 1 юни 2002 г. насам в Държавен вестник се публикуват официални консолидирани текстове на закони, укази на президента на републиката, правилници и наредби на правителството, наредби на министри, наредби на управителя на Националната банка на Естония и наредби на Националната избирателна комисия. Консолидирани текстове на парламентарни решения се публикуват от 1 юни 2010 г. насам, а консолидирани текстове на наредби на местните органи — от края на 2011 г.

При всяко изменение на такива актове се съставя нова консолидирана версия, съдържаща промените, която се публикува заедно с акта за изменение и с информация кога той ще влезе в сила. Консолидираните текстове са официални и на тях могат да се правят позовавания в процеса на правоприлагане. Те имат правна сила.

При тяхното публикуване всички нормативни актове се подпечатват електронно. Всеки може да провери електронния печат, който гарантира, че актът е останал непроменен след неговото публикуване. Всички публикувани актове са свързани също и с електронен времеви печат, който позволява откриването на всички случаи на неразрешено обработване.

Можете да преглеждате консолидираните текстове, които са в сила или са били в сила към определена дата. Имате също така достъп до бъдещи варианти на тези актове, когато има известни такива. От всеки консолидиран текст има връзка към предишни или настоящи варианти. Така имате възможност хронологично да минавате от един вариант на консолидиран текст към следващия и обратно. Можете да сравнявате различни консолидирани текстове на даден акт и да видите какви промени са били направени.

Връзките в консолидирания текст ви позволяват да отворите подзаконовите актове, постановени въз основа на закона, а от подзаконовите актове можете да отворите разпоредбите на закона, въз основа на които са постановени тези подзаконови актове.

Към актовете в Държавен вестник е добавена препратка към процедурната информация, която ви помага да намерите обяснителните меморандуми (връзки към базата данни за консултации и към парламентарните процедури), връзки към законодателството на Европейския съюз, преводи и друга допълнителна информация, която е необходима, за да бъде разбран даден нормативен акт.

На уебсайта на Държавен вестник можете да търсите съдебна практика на окръжните съдилища, областните съдилища и Върховния съд. Публикува се и информация относно времето и мястото на съдебните заседания.

Публикувани са резюмета и общи прегледи на решенията на Върховния съд и всички решения на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ). Резюметата са систематизирани и можете да търсите резюмета на съдебни решения на Върховния съд по ключови думи или с позоваване на нормативни актове. Решенията на ЕСПЧ могат да се търсят по членове.

В Държавен вестник се публикуват и различни новини, свързани с нормативни актове и с правото като цяло.

На 30 октомври 2013 бе пуснат в действие [уебсайтът на Държавен вестник на английски език](#). Той съдържа актуализирани преводи на английски на консолидираните законови текстове. Превод на английски език на консолидираните текстове на всички закони (с изключение на актовете за ратификация) са на разположение от края на 2014 г. Законите се превеждат от заклетите преводачи. Процесът на превод на текстовете на английски език започна през 2011 г. и беше организиран от

Министерството на правосъдието. Въпреки че преводите нямат правна сила, те се актуализират. Всеки може да поиска да му бъдат изпратени най-новите преводи на личната електронна поща, като се абонира за услугата „Моят Държавен вестник“ („Minu RT“).

Има и функция за търсене на проектите на нормативни актове, която ви позволява да търсите различните процедурни етапи, през които са минали приетите актове и през които все още минават проектите на нормативни актове. От тази функция можете да получите достъп до цялата информация относно законодателните процедури, както и съответните документи, които са съставени. Можете също така да поискате да бъдете уведомени за преминаването от един етап към следващия в процеса на приемане на нормативни актове. Тази информация ще бъде изпратена на вашия електронен адрес, ако се абонирате за услугата „Моят Държавен вестник“ на естонски език.

Посредством ползването на услугата „Моят Държавен вестник“ всеки има възможност да създаде собствен потребителски портал, в който може да добавя актове към сбирката си от връзки и да изпраща чрез портала искане за получаване чрез електронната поща на информация за нови актове и на всякаква нова допълнителна информация.

Безплатен ли е достъпът до базата данни със законодателството на Естония?

Достъпът до Държавен вестник и до всички правни информационни услуги е безплатен за потребителите.

На всички заинтересовани се предоставя безплатен достъп до електронния Държавен вестник чрез органите на местно управление и обществените библиотеки (около 600). Предоставя се също помощ за търсене на съответните актове. На потребителите се позволява да разпечатват безплатно до 20 страници.

История на базата данни със законодателството на Естония

Riigi Teataja е държавният вестник на Република Естония, който се публикува от 27 ноември 1918 г. Издаването на Държавен вестник беше спряно през 1940 г. и беше възобновено през 1990 г.

От 1996 г. насам Държавен вестник се публикува онлайн, а от 1 юни 2002 г. онлайн изданието има статут на официално издание.

От 1 юни 2010 г. Държавен вестник се публикува само онлайн като официално онлайн издание. Оттогава то не се издава на хартия.

През ноември 2010 г. беше въведена нова ИТ система, която е по-удобна за потребителите и предлага повече правна информация. ИТ системата беше разработена под ръководството на правителствената служба с финансиране от Европейския фонд за регионално развитие.

Резюмета на съдебните решения на Върховния съд и решенията на ЕСПЧ, различни новини относно правото като цяло и информация за съдебната практика и съдебните заседания се публикуват на уебсайта на Държавен вестник от 20 януари 2012 г. насам.

В края на 2012 г. беше въведена функция за търсене на законопроекти.

От 2013 г. актуализираните консолидирани текстове на всички подзаконовни актове, приети от местните власти, са публикувани в Държавен вестник.

От 24 септември 2013 г. при публикуването им в Държавен вестник всички нормативни актове получават електронния печат и електронния времеви печат на издаващия ги орган.

На 30 октомври 2013 г. бе пуснат в действие уебсайтът на Държавен вестник на английски език.

Предстои създаването на връзка към европейския портал N-Lex като част от процеса на разработване на новата електронна ИТ система на Държавен вестник.

■ Последна актуализация: 14/09/2021

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.